

Lesmateriaal

Havo-pilot Maatschappijwetenschappen: Samenlevingsvormen

Leerlingen hebben in de les informatie gekregen en verwerkt over de sociologische kernconcepten *socialisatie*, *acculturatie*, *cultuur* en *identiteit* en over de politicolo-gische kernconcepten *politieke socialisatie* en *ideologie*. Deze kernconcepten zijn gerangschikt onder het hoofdconcept Vorming, van waaruit naar Samenlevingsvormen wordt gekeken.

Daarnaast passen leerlingen ook andere hoofdconcepten hierop toe. Zo leren leerlingen met behulp van kernconcepten als *individualisering* en *modernisering* (gerangschikt onder het hoofdconcept Verandering) welke veranderingen zich in de context Samenlevingsvormen voordoen.

Hieronder volgen enkele voorbeelden van deze uitwerking in opdrachten.

Foto: Wikimedia Commons

Opdracht 1 – Het moderne gezin

Vanaf de jaren zestig van de vorige eeuw raakt de samenleving in een stroomver-snellung van veranderingen. De politieke en maatschappelijke gezagsverhoudingen veranderen en dat heeft zijn weerslag op de verhoudingen binnen het gezin.

1. Leg aan de hand van nevenstaande foto uit van welke twee maatschappelijke ontwikkelingen binnen het gezin sprake is in de periode na 1980.
2. Licht één van die ontwikkelingen toe aan de hand van het kernconcept *individua-lisering*. Geef tevens de definitie van dit kernconcept.
3. Leg uit welke gevolgen deze ontwikkelingen hebben op het gezin als socialisator.

Opdracht 2 – Socialisatie via muziek

In socialisatie vindt cultuuroverdracht plaats. Luister en kijk via YouTube naar het nummer van Lange Frans en Baas B.¹

1. Noem vijf kenmerken van de Nederlandse cultuur en identiteit zoals Lange Frans en Baas B. die bezingen.
2. Geef aan hoe kenmerken als deze in een socialisatieproces worden overgedragen.
3. Socialisatie heeft drie verschillende functies. Welke twee hoor je terug in dit lied. Licht je antwoord toe.
4. Er is veel verschil van mening over de mate waarin media van invloed zijn op de mensen. Laat aan de hand van het lied van Lange Frans zien hoe de cultivatie-hypothese de socialisatiewerking van muziek ziet.
5. Typeer de Nederlandse cultuur met behulp van drie dimensies van Hofstede.

Opdracht 3 – Overdracht van waarden en normen

1. Schrijf in de eerste kolom een aantal groepen/groepjes waarvan je deel uitmaakt. Denk aan familie, sport-, spel-, en muziekclubs, werk enzovoorts. Overleg met een medeleerling of je niets bent vergeten. Vul daarna de overige vragen in.

Bij welke groepen hoor je?	Wat is belangrijk in deze groep?	Noem een regel die geldt in deze groep.	Wat leer je in deze groep?	Wat leer jij aan anderen in deze groep?
	Waarde	Norm	Socialisatie	Socialisatie

2. Vat samen van welke groepsidentiteit er sprake is in één van de door jou gekozen groep.
3. Geef de definitie van het kernconcept identiteit. Laat beide kanten van de definitie zien aan de hand van één van de door jou gekozen groepen. ◀

De antwoorden vindt u op www.maatschappijenpolitiek.nl.

Noot

1. www.youtube.com/watch?v=yayMuZxlttc

Materiaalontwikkelaars voor havo-pilot: Yolande Vonhoff, Marco Veldman, Koos Romkes, Eelco Poeze, Han Noordink, Lieke Meijs (SLO).

Lange Frans – Het Land Van Lyrics

[Lange Frans]

Kom uit het land van Pim Fortuyn en Volkert van de G.
 Het land van Theo van Gogh en Mohammed B.
 Kom uit het land van kroketten, frikadellen
 Die je tot aan de Spaanse kust kunt bestellen
 Kom uit het land waar Air Max nooit uit de mode raken
 Waar ze je kraken op het moment dat je het groot gaat maken
 Kom uit het land van rood-wit-blauw en de gouden leeuw
 Plunderen de wereld noemen het de gouden eeuw
 Kom uit het land van wietplantages en fietsvierdaagse
 Het land waar je een junkie om een fiets kan vragen
 Het land dat kampioen werd in '88
 Het land van haring happen, dijken en grachten
 Kom uit het land van, het land van Lange Fransie
 Dit is het land waar ik thuis kom na vakantie

[Baas B]

Kom uit het land waar ik in 1982 geboren ben
 Waar ik me guldens aan de euro verloren ben
 Het land dat meedoet aan de oorlog in Irak
 Want ome Bush heeft Balkenende in zijn zak
 Het land van gierig zijn
 een rondje geven is te duur
 de vette hap van de Febo trek je uit de muur
 Het land van rellen tussen Ajax en Feyenoord
 Maar wanneer Oranje speelt iedereen er bij hoort
 Het land van Johan Crujff en Abe Lenstra
 Het legioen laat de leeuw niet in zijn hemd staan
 Het land waar we elke dag hopen op wat beter weer
 Die Piet Paulusma vertrouw ik voor geen meter meer
 Het land dat vrij is sinds '45
 Het land waar ik blijf, 'k vind het er heerlijk
 Eerlijk

[Lange Frans]

Ik kom uit het land waar je door heen rijdt in 3 uurtjes
 Met een ander dialect elke 10 minuutjes
 Kom uit het land waar op papier een plek voor iedereen is
 En XTC export nummer 1 is
 Kom uit het land waar Andre Hazes
 Over 100 jaar in elk café nog steeds de baas is
 Kom uit het land waar Peter, Gert-Jan, Raymond en Jutten
 Frans, Bart en Ali de game runnen

Kom uit het land waar hiphop een kind van 30 is
 En je mag zelf weer gaan vullen hoe vet dat is
 Het land waar als je rijk wordt je zoveel inlevert
 Dat je bij jezelf denkt, hoeveel zin heeft het?
 Het land waar prostitutie en blowen mag
 Het land van Sinterklaas en Koninginnedag
 Dit is het land waar ik verloren heb, bedrogen ben
 Kom uit het land waar ik geboren en getogen ben

[Lange Frans & Baas B]

Kom uit het land met de meeste culturen per vierkante meter
 Maar men is bang om bij de burens te gaan eten
 En integratie is een schitterend woord
 Maar shit is fucking bitter wanneer niemand het hoort
 Ik deel mijn land met Turken en Marokkanen,
 Antilianen, Molukkers en Surinamers
 Het land waar we samen veels te veel opkroppen
 En wereldwijd gerepresenteerd zijn door Harry Potter
 Het land waar apartheid, internationaal
 het meest bekende woord is uit de Nederlandse taal
 Kom uit het land wat tikt als een tijdbom
 Het land dat eet om zes uur en ook nog eens op tijd komt
 Dit is het land waar ik zal overwinnen aan het einde
 Totdat je deze meezingt aan de Arena-lijnen
 En tot die tijd zal ik schijnen ik heb mijn hart verpand
 Dit is voor Nederland
 Baas B
 Lange Frans

(Bron: Rapgenius.com)